

Η ομορφιά δεν είναι το παν

Μύθος του Αισώπου (διασκευή)

Οι πασίγνωστοι μύθοι του Αισώπου ήταν ευχάριστο και διδακτικό ανάγνωσμα όλων των εποχών. Ξεχωρίζουν για τη διεισδυτική ματιά και την ευφυΐα του δημιουργού τους, αναδεικνύουν με χιουμοριστικό πνεύμα τις ανθρώπινες αδυναμίες και παρακινούν για τη διόρθωσή τους. Μια από αυτές είναι και η υπερεκτίμηση της φυσικής ομορφιάς, την οποία πλήρωσε ακριβά το ελάφι του μύθου που θα μελετήσετε.

Ἔλαφος εὐμεγέθης ὥρα θέρους διψῶν παραγίνεται ἐπὶ τινα πηγὴν διαυγῆ καὶ βαθεῖαν καὶ πιῶν ὅσον ἤθελεν προσεῖχεν τῇ τοῦ σώματος ἰδέα. Καὶ μάλιστα μὲν ἐπήνει τὴν φύσιν τῶν κεράτων ὡς κόσμος εἴη παντὶ τῷ σώματι. Ἔψεγεν δὲ τὴν τῶν σκελῶν λεπτότητα ὡς οὐχ οἴων τε ὄντων φέρειν πᾶν τὸ βάρος. Ἐν ᾧ δὲ πρὸς τούτοις ἦν, ὑλακὴ τε κυνῶν αἰφνιδίως ἀκούεται καὶ κυνηγέται πλησίον. Ὁ δὲ πρὸς φυγὴν ὥρμα καὶ μέχρις ὅπου διὰ πεδίου ἐποιεῖτο τὸν δρόμον, ἐσώζετο ὑπὸ τῆς ὠκύτητος τῶν σκελῶν. Ἐπεὶ δὲ εἰς πυκνὴν καὶ δασεῖαν ὕλην ἐνέπεσεν, ἐμπλακέντων αὐτῷ τῶν κεράτων ἐάλω, πείρα μαθῶν ὅτι ἄρα ἄδικος ἦν τῶν ἰδίων κριτῆς ψέγων μὲν τὰ σώζοντα, ἐπαινῶν δὲ τὰ προδόντα αὐτόν.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Εύμεγέθης ἔλαφος ὤρα θέρους διψῶν παραγίνεται
Ένα μεγάλο ελάφι σε εποχή καλοκαιριού, επειδή διψούσε, φτάνει κοντά

ἐπί τινα πηγὴν διαυγὴ καὶ βαθεῖαν
σε κάποια πηγή καθαρή και βαθιά

καὶ πιῶν ὅσον ἤθελεν προσεῖχεν τῇ ἰδέᾳ τοῦ σώματος.
και, αφού ήπιε όσο ήθελε, παρατηρούσε τη μορφή του σώματός του.

Καὶ μάλιστα μὲν ἐπὴναι τὴν φύσιν τῶν κεράτων
Και πάρα πολύ επαινούσε τη φύση των κεράτων του

ὥς εἴη κόσμος παντὶ τῷ σώματι.
επειδή κατά τη γνώμη του ήταν στολίδι για όλο το σώμα του.

Εψεγεν δὲ τὴν λεπτότητα τῶν σκελῶν
Ενώ κατηγορούσε τη λεπτότητα των ποδιών του

ὥς οὐχ οἶων τε ὄντων φέρειν πᾶν τὸ βάρος.
επειδή, κατά τη γνώμη του, δεν μπορούσαν να αντέξουν όλο το βάρος του.

Εν ᾧ δὲ ἦν πρὸς τούτοις, αἰφνιδίως ἀκούεται ὑλακὴ τε κυνῶν
Και ενώ ασχολούνταν με αυτά, ξαφνικά ακούγεται γάβγισμα σκυλιών

καὶ κυνηγέται πλησίον.
και κυνηγοί το πλησιάζουν.

Ο δὲ ὤρμα πρὸς φυγὴν
Αυτό άρχισε να τρέχει ορμητικά, για να ξεφύγει,

καὶ μέχρις ὅπου ἐποιεῖτο τὸν δρόμον διὰ πεδίου,
και για όσο έτρεχε σε ομαλό έδαφος,

ἐσώζετο ὑπὸ τῆς ὠκύτητος τῶν σκελῶν.
σωζόταν από την ταχύτητα των ποδιών του.

Επει δὲ ἐνέπεσεν εἰς πυκνὴν καὶ δασεῖαν ὕλην,
Όταν όμως έπεσε μέσα σε αδιαπέραστο και πυκνό δάσος,

ἐμπλακέντων τῶν κεράτων αὐτῷ ἑάλω,
επειδή μπλέχτηκαν τα κέρατα του παγιδεύτηκε,

μαθῶν πείρα ὅτι ἄρα ἦν ἄδικος κριτῆς τῶν ἰδίων
και αφού έμαθε εξ ιδίας πείρας ότι πράγματι ήταν άδικος κριτής των ατομικών του γνωρισμάτων,

ψέγων μὲν τὰ σώζοντα, ἐπαινῶν δὲ τὰ προδόντα αὐτόν.
επειδή κατηγορούσε αυτά που το έσωζαν, ενώ επαινούσε αυτά που πρόδωσαν αυτόν.

Ερμηνευτικά σχόλια

ἐπήνει τὴν φύσιν τῶν κεράτων ὡς κόσμον παντὶ τῷ σώματι: Η ομορφιά κατέχει σε όλες τις εποχές υψηλή θέση στην ιεραρχία των αξιών. Οι νέοι γύμναζαν και γυμνάζουν το σώμα τους, για να αποκτήσουν όχι μόνο ευρωστία, αλλά και ομορφιά. Η φιλαρέσκεια εκφραζόταν στην αρχαιότητα με πολλούς τρόπους: άντρες και γυναίκες φρόντιζαν την καθαριότητα του σώματός τους, έκαναν ωραία χτενίσματα, άλειφαν το σώμα τους με φυσικά μύρα και έλαια, διακοσμούσαν τα ρούχα τους και φορούσαν στεφάνια από χρυσό ή φύλλα. Ωστόσο, δεν είναι μόνο η ομορφιά που κάνει κάτι να είναι σημαντικό, αλλά και η χρησιμότητά του.

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Γιατί καμάρωνε το ελάφι κοιτάζοντας την εικόνα του μέσα στο νερό; Ποιο ανατομικό χαρακτηριστικό του θεωρούσε ότι δεν ταίριαζε με τη συνολικά καλή εικόνα του;
2. Ποιο χαρακτηριστικό του ελαφιού το βοήθησε να ξεφύγει αρχικά από τους κυνηγούς; Ποιο χαρακτηριστικό του, αντίθετα, αποδείχθηκε μοιραίο;
3. Τι νομίζετε ότι διδάσκει ο μύθος αυτός του Αισώπου;
4. Γιατί, κατά τη γνώμη σας, οι άνθρωποι συνηθίζουν να λένε μύθους και ιστορίες για να περάσουν μηνύματα σχετικά με ανθρώπινα χαρακτηριστικά ή αδυναμίες;
5. Γιατί πιστεύετε ότι οι άνθρωποι δίνουν υπερβολική πολλές φορές σημασία στην εξωτερική ομορφιά; Ποιοι παράγοντες επιβάλλουν αυτή τη συμπεριφορά;

arxaia-latinika.gr

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Α΄ κλίση ουσιαστικών

Η Α΄ κλίση περιλαμβάνει μόνο **αρσενικά** και **θηλυκά** ουσιαστικά.

Τα **αρσενικά** λήγουν σε: **-ας** και **-ης**.

Τα **θηλυκά** λήγουν σε: **-α** και **-η**.

ΑΡΣΕΝΙΚΑ

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ								
Όνομ.	ὁ	νεανί- ας	ὁ	δεσμώτ- ης	ὁ	ποιητ- ής	ὁ	Ἄτρείδ- ης
Γεν.	τοῦ	νεανί- ου	τοῦ	δεσμώτ- ου	τοῦ	ποιητ- οῦ	τοῦ	Ἄτρείδ- ου
Δοτ.	τῷ	νεανί- α	τῷ	δεσμώτ- η	τῷ	ποιητ- ῆ	τῷ	Ἄτρείδ- η
Αιτιατ.	τόν	νεανί- αν	τόν	δεσμώτ- ην	τόν	ποιητ- ήν	τόν	Ἄτρείδ- ην
Κλητ.	ῶ	νεανί- α	ῶ	δεσμώτ- α	ῶ	ποιητ- ά	ῶ	Ἄτρείδ- η
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ								
Όνομ.	οἱ	νεανί- αι	οἱ	δεσμώτ- αι	οἱ	ποιητ- αί	οἱ	Ἄτρείδ- αι
Γεν.	τῶν	νεανί- ῶν	τῶν	δεσμώτ- ῶν	τῶν	ποιητ- ῶν	τῶν	Ἄτρείδ- ῶν
Δοτ.	τοῖς	νεανί- αῖς	τοῖς	δεσμώτ- αῖς	τοῖς	ποιητ- αῖς	τοῖς	Ἄτρείδ- αῖς
Αιτιατ.	τούς	νεανί- ας	τούς	δεσμώτ- ας	τούς	ποιητ- άς	τούς	Ἄτρείδ- ας
Κλητ.	ῶ	νεανί- αι	ῶ	δεσμώτ- αι	ῶ	ποιητ- αί	ῶ	Ἄτρείδ- αι

Παρατηρήσεις

- ✓ Η γενική ενικού λήγει σε **-ου**.
- ✓ Η Κλητική ενικού λήγει σε **-α** (βραχύ) σχηματίζουν τα παρακάτω:
 - Τα εθνικά, π.χ. (ῶ Σκύθα)
 - Όσα λήγουν σε: **-της, -άρχης, -μέτρης, -τρίβης, -πώλης, -ώνης**.
π.χ. τελῶνα, παλαιοπῶλα, νομάρχα
- *εξαίρεση: ῶ δέσποτα
- ✓ Η γενική πληθυντικού **-ῶν** πάντα τονίζεται στη λήγουσα και περισπάται.
- ✓ Οι καταλήξεις **-ας, -α, -η** είναι μακρές.

ΘΗΛΥΚΑ

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ								
Όνομ.	ή	πολιτεί- α	ή	σφαίρ- α	ή	θάλασσ- α	ή	τιμ- ή
Γεν.	τῆς	πολιτεί- ας	τῆς	σφαίρ- ας	τῆς	θαλάσσ- ης	τῆς	τιμ- ῆς
Δοτ.	τῆ	πολιτεί- α	τῆ	σφαίρ- α	τῆ	θαλάσσ- η	τῆ	τιμ- ῆ
Αιτιατ.	τήν	πολιτεί- αν	τήν	σφαίρ- αν	τήν	θάλασσ- αν	τήν	τιμ- ῆν
Κλητ.	ῶ	πολιτεί- α	ῶ	σφαίρ- α	ῶ	θάλασσ- α	ῶ	τιμ- ή
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ								
Όνομ.	αί	πολιτεῖ- αι	αί	σφαίρ- αι	αί	θάλασσ- αι	αί	τιμ- αί
Γεν.	τῶν	πολιτει- ῶν	τῶν	σφαιρ- ῶν	τῶν	θαλασσ- ῶν	τῶν	τιμ- ῶν
Δοτ.	ταῖς	πολιτεί- αῖς	ταῖς	σφαίρ- αῖς	ταῖς	θαλάσσ- αῖς	ταῖς	τιμ- αῖς
Αιτιατ.	τάς	πολιτεί- ας	τάς	σφαίρ- ας	τάς	θαλάσσ- ας	τάς	τιμ- άς
Κλητ.	ῶ	πολιτεῖ- αι	ῶ	σφαίρ- αι	ῶ	θάλασσ- αι	ῶ	τιμ- αί

Παρατηρήσεις:

- ✓ Οι καταλήξεις **-ας, -α, -η** είναι **μακρές**.
π.χ. τῶ ταμία, τούς ταμίας, τῆς ὥρας, τῆ ὥρα
- ✓ Η δίφθογγος **-αι-** όταν βρίσκεται στο **τέλος κλιτής λέξης** είναι **βραχεία**.
- ✓ Η γενική πληθυντικού **-ῶν** τονίζεται πάντα στη λήγουσα και **περισπάται**.

ΚΑΝΟΝΑΣ

- Όσα θηλυκά λήγουν σε **-η** διατηρούν το **-η** σε όλες τις πτώσεις.
- Όσα θηλυκά λήγουν σε **-α** διατηρούν το **-α** σε όλες τις πτώσεις **εάν πριν απ'αυτό υπάρχει φωνήεν ή -ρ-**.
- Εάν όμως πριν από το **-α** υπάρχει **σύμφωνο** (εκτός από ρ), τότε αυτά σχηματίζουν τη γενική και τη δοτική ενικού σε **-ης** και **-η** αντίστοιχα.
π.χ. ή ὥρα, τῆς ὥρας, τῆ ὥρα,
αλλά ή γλώσσα, τῆς γλώσσης, τῆ γλώσση